

Opinie Stikstofcrisis

Niet-duurzame vlees en zuivel kunnen duurder, dat vindt Remkes ook

Beeld Trouw

Meermaals is al berekend dat het belasten van niet-duurzaam eten mogelijk is. Waar wachten we nog op, vraagt Jeroom Remmers.

Jeroom Remmers 14 oktober 2022, 01:00

VVD-coryfee Johan Remkes presenteerde 5 oktober zijn voorstel om stikstofemissies uit de veehouderij met 50 procent te verlagen, voornamelijk via krimp van de veestapel. Ministers en politici reageerden enthousiast en de verwachting is dat zij het integrale plan overnemen voor behoud van draagvlak bij alle betrokkenen. Dit kan betekenen dat voorstellen die sommige regeringspartijen liever niet steunen, nu wel steun moeten krijgen.

Eén zo'n voorstel is het plan van Remkes om boeren financieel toekomstperspectief te bieden. Remkes wil dat hiervoor ook harde instrumenten ingezet worden, zoals een belasting op niet-duurzaam voedsel bij supermarkten. Dit moet boeren financiële ruimte geven als zij moeten extensiveren of omschakelen naar minder vee, indien zij te dicht bij natuurgebieden liggen. Hij noemt dit de zogenaamde 'oranje en gele gebieden, waar boeren vooral biologisch of natuurinclusief moeten produceren voor de Nederlandse markt'.

Remkes pleit feitelijk voor een milieubelasting op (niet-duurzaam) vlees en zuivel, te betalen door onder meer de supermarkten, waarbij de belastingopbrengst via de overheid doorgesluisd wordt naar de boeren in deze gebieden. Remkes stelt in zijn rapport: "Dat betekent dat de overheid moet proberen om zowel in supermarkten als in de food services (restaurants en andere diensten) zoveel mogelijk productie van juist dit soort ondernemingen afgezet te krijgen. Over de vraag hoe dat te doen, zullen goede gesprekken nodig zijn, ook met de supermarkten, de horeca en ketenpartijen zelf. Het moet daarin niet bij praten of kennis alleen blijven, er zijn ook harde instrumenten nodig. In dit spoor kan ook aandacht voor gedragsbeïnvloeding van de consument niet ontbreken, hetzij via belasting op niet-duurzame producten, hetzij via voorlichting en campagnes".

Dit is een duidelijk advies van Remkes dat thuishoort in het kabinetsplan en het geadviseerde Landbouw Akkoord.

Reële beprijzing van vlees

Een milieubelasting op niet-duurzaam vlees en zuivel komt er op zijn vroegst in 2024. Eerst zal het ministerie van financiën of Inv moeten onderzoeken hoe zo'n belasting er precies uit ziet. Zo'n onderzoek is overigens eind februari al door de vorige landbouwminister Staghouwer toegezegd aan de Tweede Kamer en stond globaal ook genoemd in het regeerakkoord. Het Planbureau voor de Leefomgeving maakte al een doorrekening voor een reële beprijzing van vlees, wat positief uitpakt voor verlaging van zorgkosten, volksgezondheid, milieu en klimaat. Dit plan is 20 april 2020 door Wopke Hoekstra naar de Tweede Kamer gestuurd.

Uit consumenten-enquêtes blijkt dat een meerderheid van Nederland zo'n belasting ziet zitten, mits gezond voedsel goedkoper wordt en lage inkomens en boeren compensatie krijgen. In dit voorstel gaan supermarkten en consumenten meebetalen aan de milieukosten van stikstof- en broeikasgasemissies bij de vleesproductie. Dat kan ook bij zuivel.

Van deze belasting kan biologisch vlees en zuivel worden uitgezonderd, zoals Carola Schouten, de landbouwminister in het vorige kabinet ook liet opnemen in het verkiezingsprogramma van de

dat Roemenië een verlaagd btw-tarief hanteert voor keurmerkvoedsel zoals biologische producten.

Consumenten profiteren

Als de overheid over een brede reeks gezonde en duurzame voedselproducten het nul procent btw-tarief toepast, en anderzijds een beperkte belasting invoert op vlees en zuivel, gaan consumenten er netto op vooruit. Zo rekende het Duitse OKO-instituut uit dat een nul procent btw-tarief op groente, fruit, brood en granen in combinatie met een hoge btw op vlees en zuivel per jaar een voordeel oplevert van 50 euro per inwoner. Als dit nul-tarief ook geldt voor biologisch voedsel, noten, vlees- en zuivelvervangers, gaan consumenten er jaarlijks dus een veelvoud op vooruit. Ik zeg: doen!

[Jerroom Remmers is directeur TAPP Coalitie](#)

Lees ook:

Wat moet de LTO met het stikstofrapport van Remkes? Dat weten de leden ook niet zeker

De stikstofvoorstellen van Johan Remkes krijgen een 5,8 als rapportcijfer van de leden van boerenorganisatie LTO. [Een duidelijk mandaat levert de ledenraadpleging daarmee niet op.](#) Met een kleine 2500 invullers is de respons matig.

